

Roczne sprawozdanie
z realizacji zadań z zakresu Wspierania Rodziny
za rok 2022 oraz potrzeby związane
z realizacją zadań w roku 2023

Korytnica, dnia 27 luty 2023 r.

Zgodnie z art.179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2022 r. poz.447 ze zm.) w terminie do 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wsparcia rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.. Uchwałą Rady Gminy nr XXX/138/12 z dnia 14 grudnia 2012 r. gmina Korytnica zleciła realizację zadań własnych gminy wynikających z powyższej ustawy Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Korytnicy.

Do zadań własnych gminy, w myśl art.176 wspomnianej na wstępie ustawy, należy:

1. opracowanie i realizację 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
4. finansowanie:
 - a) podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
6. sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;
7. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Wyżej wymienione zadania wykonywane były w oparciu o Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Korytnica na lata 2022 – 2024 przyjęty Uchwałą Nr XLV/252/22 Rady Gminy Korytnica z dnia 25 lutego 2022 r.

Cel główny programu to:

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korytnicy w roku 2022 r. zapewnił rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, wsparcie w formie asystenta rodziny. Asystent rodziny zatrudniony jest w GOPS w pełnym wymiarze czasu pracy na podstawie umowy o pracę.

Praca asystenta w roku oceny opierała się o realizację ww. Programu.

Finansowanie zatrudnienia pochodziło ze środków własnych oraz ze środków pozyskanych w ramach programu „Programu asystent rodziny na rok 2022”.

Zadania z obszaru wspierania rodziny realizowane przez GOPS.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korytnicy udziela wsparcia i pomocy osobom i rodzinom w ramach:

- 1) ustawy o pomocy społecznej - **152 rodzin, 429 osób w rodzinach**
- 2) ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - **9 rodzin, 34 osób w rodzinach;**
- 3) ustawy o świadczeniach rodzinnych – **299 rodziny/ 861 świadczeniobiorców;**
- 4) ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – **22 rodziny/ 33 świadczeniobiorców;**

Przedstawione dane nie podlegają sumowaniu, bowiem w wielu przypadkach te same rodziny są objęte pomocą w ramach realizacji zadań należących do różnych systemów wsparcia.

Dane zawarte w zestawieniach i sprawozdaniach z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Korytnicy dają możliwość dokonania oceny sytuacji rodzin, które mają trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych, jak i tych, które z uwagi na dysfunkcję (tj. uzależnienia, przemoc, niepełnosprawność, długotrwała choroba) są zagrożone niewydolnością.

Ponadto analiza danych zgromadzonych przez tutejszy Ośrodek daje możliwość określenia potrzeb w zakresie realizacji zadań z obszaru wspierania rodziny.

Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korytnicy jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej podejmowała w 2022 roku następujące działania:

a) opracowanie i realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny

Ośrodek realizował zadania wynikające z Gminnego Programu Wspierania Rodziny w gminie Korytnica na lata 2022 – 2024.

b) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

- zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

W Ośrodku zatrudniony jest asystent rodziny w ramach umowy o pracę na 1 etat. W 2022 r. od miesiąc czerwca do sierpnia nie był zatrudniony asystent rodziny.

Wydatki na zatrudnienie asystenta - 49886,09 zł, w tym: dotacja - 3000,00 zł, środki własne - 46886,09 zł.

W ramach specjalistycznego poradnictwa w 2022 r., zgodnie z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Korytnica, zatrudniono specjalistę z zakresu terapii rodzin, który udzielał wsparcia w pomocy rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej – **7 rodzin/ 32 spotkania.**

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. **Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:**

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielenie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielenie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielenie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych ;
- 6) udzielenie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;

- 11) udzielenie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku ;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) Współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą;
- 20) Koordynacja poradnictwa dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”.

Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15.

Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci

Na terenie gminy Korytnica nie funkcjonują placówki wsparcia dziennego, o których mowa w art. 18 i 24 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

W 2022 roku nasza Gmina ponosiła koszty utrzymania **5 dzieci (od grudnia 2022 r. -4 dzieci)** umieszczonych w systemie pieczy zastępczej tj. rodzinach zastępczych. **Koszt poniesiony przez Gminę to 23731,95 zł.**

Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej

Monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej prowadzony był przez asystenta rodziny oraz pracowników socjalnych Ośrodka.

Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny

Zgodnie z art. 11 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest konieczność zatrudniania asystenta rodziny w każdej gminie.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła reformę systemu opieki nad dzieckiem i rodziną. Ustawa wyłącza z systemu pomocy społecznej zadania z zakresu wspierania rodziny i organizowania pomocy dzieciom pozbawionym właściwej opieki w środowisku rodzinnym i zwiększa finansową odpowiedzialność gmin za dzieci umieszczone w pieczy zastępczej.

Obowiązek realizacji wsparcia rodziny, rozumianego jako planowe działania na rzecz rodziny przeżywającej trudności w realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczej w zakresie ustalonym ustawą spoczywa na jednostkach organizacyjnych samorządu terytorialnego wykonujących zadania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej lub podmiocie, któremu gmina zlecała realizację zadania. Zadania wynikające z ww. ustawy na terenie Gminy Korytnica realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

System wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ma na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych ról, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Natomiast praca z rodziną biologiczną w przypadku, gdy zaistniała konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny.

Działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny wskazane są zarówno ze względów społecznych, jak i ekonomicznych, gdyż służą obniżeniu kosztów gminy związanych z pobytem dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. Ustawa wprowadza obowiązek partycypowania gmin w kosztach utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub placówkach opieki całodobowej (zarówno opiekuńczo-wychowawczych, jak i placówkach opiekuńczo – terapeutycznych prowadzonych na szczeblu wojewódzkim). Prowadzenie profilaktycznych działań wspierających dziecko w rodzinie jest zatem formą pomocy tańszą i bardziej skuteczną.

Realizacja innych zadań wynikających z Gminnego Programu Wspierania Rodzin w 2022 roku

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny;

a) Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej:

W 2022 roku z pomocy skorzystały 73 rodziny z dziećmi o łącznej liczbie 251 osób.

Rodzinom tym udzielono pomocy w postaci :

- zasiłków stałych – dla 0 rodzin na kwotę 0 zł,
- zasiłków okresowych - dla 7 rodzin na kwotę 26 178,00 zł,
- zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych - dla 37 rodzin na kwotę 21 057,26 zł,
- pomocy w postaci posiłków w szkole – 105 dzieciom z 47 rodzin na kwotę 45 903 zł,
- pomocy w postaci posiłków w szkole bez wywiadu środowiskowego - 20 dzieciom na kwotę 3 525,00 zł,
- świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności - 12 rodzinom na kwotę 4 400,00 zł,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- 1 rodzinie dla 1 dziecka na kwotę 19 200,00 zł,
- praca socjalna – skorzystało 20 rodzin z dziećmi,

b) realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych:

- z zasiłków rodzinnych skorzystało 120 rodzin - na kwotę 590 043,25 zł,
- do zasiłków rodzinnych udzielono dodatki na kwotę 303 838,88 zł w tym z tytułu:
 - urodzenia dziecka – na kwotę 19 000,00 zł,
 - opieki nad dzieckiem w czasie korzystania z urlopu wychowawczego – na kwotę 22 483,46 zł,
 - samotnego wychowywania dziecka – na kwotę 24 873,64 zł,

- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – na kwotę 30124,67 zł,
 - rozpoczęcia roku szkolnego – na kwotę 29 684,33 zł,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – na kwotę 71 703,01 zł,
 - wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej – na kwotę 105 969,77 zł,
 - z zasiłku pielęgnacyjnego – skorzystało 117 rodzin – na kwotę 302 824,00 zł,
 - z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka - skorzystało 35 rodzin na kwotę 35 000,00 zł.
 - ze świadczeń rodzicielskich skorzystało 13 rodzin, wypłacono kwotę 111 457,00 zł;
 - ze specjalnego zasiłku opiekuńczego skorzystało 7 rodzin, wypłacono kwotę 50 220, 00 zł,
 - Ze świadczenia pielęgnacyjnego skorzystało 36 rodzin – na kwotę 901 658 zł.
- c) realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów:
- z funduszu alimentacyjnego skorzystało 23 rodziny , uprawnionych 33 dzieci, na kwotę 170 421, 93 zł.
- d) Realizacja zadań z zakresu ustawy o karcie dużej rodziny:
- Karta Dużej Rodziny – Program wsparcia rodzina 3+ skierowany jest do członków rodzin wielodzietnych. Program ten ma na celu m.in. promowanie rodziny wielodzietnej. W 2022 r. wydano 159 nowych kart, skorzystało 59 rodzin.
- e) Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „za życiem”:
- jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu – skorzystały 2 rodziny, na kwotę 8000,00 zł.
- f) Pracownicy socjalni wydawali skierowania do otrzymywania „Pomocy Żywnościowej” – wydano 28 skierowań.

Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą

W 2022 roku Zespół Interdyscyplinarny obejmował wsparciem 8 rodzin z dziećmi z powodu wystąpienia przemocy w rodzinie. W rodzinach tych objęto wsparciem 17 dzieci. Zespół ma za zadanie podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą. W skład

Zespołu wchodzi przedstawiciele różnych instytucji, którzy łączą wiedzę i umiejętności w celu przeciwdziałania zjawisku przemocy i pomocy rodzinom dotkniętym tym zjawiskiem.

Potrzeby związane z realizacją zadań na 2023 rok:

1. Wdrażanie i realizacja w dalszym ciągu Gminnego Programu Wspierania Rodziny.
2. Zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z opieką i wychowaniem dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo – wychowawczej.
3. Dalsze zatrudnienie asystenta rodziny.
4. Dalsze kierowanie na szkolenia, mające na celu podnoszenie kwalifikacji asystenta rodziny oraz pracowników pracujących z rodzinami.
5. Praca socjalna w rodzinach, w których występują problemy opiekuńczo – wychowawcze.
6. Dalsza współpraca pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny (szkoły, przedszkola, Sąd, Policja, OIK, PCPR).

Potrzeby finansowe zostały uwzględnione w planowaniu budżetu Gminy na 2023 rok.